

– Невизнання оцінок отриманих за кордоном. У супереч положенням ECTS у деяких університетах студентам після повернення з закордонного університету в рамках програми академічної мобільності не зараховують автоматично отримані оцінки, а примушують перездавати дисципліну.

Проблеми використання ECTS, як системи накопичення кредитів:

– Існуюче законодавство про вищу освіту не передбачає можливості отримання академічної кваліфікації на основі накопичення кредитів.

– В українських університетах не використовується загальноприйнята класифікація результатів навчання/компетентностей.

– Не опрацьовані класифікації та опис предметних (спеціальних) компетентностей.

Узагальнюючи викладене вище, можна сформулювати основні проблеми, які існують на сьогодні в Україні щодо адекватного та повного використання ECTS, як цілісної системи:

– Нерозуміння нової сутності ECTS, як системи накопичення кредитів, в основі якої є компетентнісний підхід у побудові та реалізації навчальних програм.

– Підміна запровадження ECTS осучасненням КМСОНП шляхом використання останньою деяких інструментів ECTS. Можна сподіватися, що ситуація виправиться з відміною наказу МОН України, що стосується КМСОНП.

– Термінологічні неузгодження.

– Неповні та неякісні інформаційні пакети.

– Відстала нормативно-правова база щодо змісту та організації навчання (освітнітьські стандарти, побудовані на застарілому підході, з використанням нормативних дисциплін). [1, с.47-48]

Вирішити вище зазначені проблеми можливо лише шляхом реалізації комплексу заходів, які включатимуть: удосконалення нормативно-правової бази, розробку методичного забезпечення, створення ефективної системи підвищення кваліфікацій кадрів, удосконалення механізмів мотивації університетів щодо всебічного використання основних інструментів Болонського процесу.

Список використаних джерел:

1. Правові засади реалізації Болонського процесу в Україні: монографія/ колектив авторів: Бугров В., Гожик А., Жданова К., Зарубінська І., Захарченко В., Калашнікова С., Козієвська О., Линьова І., Луговий В., Оржель О., Рашкевич Ю., Таланова Ж., Шитікова С.; за заг. ред. В. Лугового, С. Калашнікової. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 156с.

Деякі питання зв'язку права та справедливості

Олексієнко А.С., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: доктор юридичних наук, доцент *Зяць Н.В.*

На даному етапі розбудови справедливої, демократичної, правової держави в Україні, суспільний лад, побудований за старими економічними зразками, історично трансформується. При цьому ідея справедливості виникає у свідомості мас на рівні суспільної психології, як почуття протесту, гніву, відчуття того, що справедливість зневажається, а несправедливість тріумфує. У такому випадку ідея справедливості стає не

ідеєю, що освячує стабільність, а ідеєю, що піднімає революційну активність. У даній ситуації у масовій свідомості виникає стан напруженості, загостреного сприйняття навіть найменших порушень справедливості, назрівання того, що можна назвати революцією зростаючих очікувань. Такі ситуації стали причиною Помаранчевої революції у 2004 році та Революції гідності у 2013 році. А. Токвіль зазначив із цього приводу: «Зло, що переносилося терпляче, як щось неминуче, здається нестерпним при думці, що від нього можна позбутися. Тоді, скільки б зловживань не усувалося, - від цього начебто ясніше виступають назовні зловживання, що лишилися, і почуття стає більш пекучим: зло, щоправда, зменшилося, але зато чутливість зросла» [1]

Ідея справедливості пронизує всі сфери життя суспільства, але найбільш яскраве втілення вона дістає в праві, що регулює найбільш важливі суспільні відносини. Зв'язок права і справедливості не викликає сумнівів у переважній більшості сучасних вчених. Так М. Цвік стверджує, що право слід розглядати, як міру свободи і рівності, яка у своїй основі складається у процесі суспільних відносин, що постійно повторюються, відповідають потребам суспільного розвитку та панівним уявленням про справедливість і визначаються, схвалюються та охороняються державою. [2] На єдність права і справедливості вказував і Конституційний Суд України. На його думку, викладену у рішенні від 2 листопада 2004 року №15 – рп/2004 у справі про призначення судом більш м'якого покарання, справедливість – одна з основних засад права; вона є вирішальною у визначенні його як регулятора суспільних відносин, одним із загальнолюдських вимірів права. Зазвичай справедливість розглядають як властивість права, виражену зокрема, в рівному юридичному масштабі поведінки й у пропорційності юридичної відповідальності вчиненому правопорушенню. [3] Однак, більш детальної конкретизації в законодавстві не відбулося.

Суть справедливості полягає в тому, щоб встановити, знайти, сконструювати міру для людських вчинків. Це свого роду міра, оцінка. Оцінка вчинку людини, що орієнтована на існуючу в конкретному суспільстві ієрархію цінностей.

Справедливість є прямим регулятором діяльності людей у кожній ситуації. Справедливість, поряд з ідеальними рисами, несе в собі реальні, практичні, життєво важливі моменти. І дійсно, справедливість не тільки мета й еталон, але й сам процес досягнення мети. Це процес, в якому треба судити й оцінювати, схвалювати й відхилити.

Справедливість співзвучна свободі. І справедливість і свобода стають подібними до повітря. Без них жити гідно не можливо. Але коли вони є, їх присутність сприймається, як природний хід подій. Несвобода, несправедливість боляче вражають гідність людей, роблять нетерпимими умови людського існування.

Почуття справедливості спонукає людей не тільки до з'ясування та аналізу соціальної ситуації, але, якщо буде потрібна, до дій, які спрямовані на її зміну. Дане почуття є одним із провідних елементів емоційного життя людини. До того ж воно відносно стійке, тобто, один раз сформувавшись,

це почуття вкорінюється на багато років. Справедливість має свою власну цінність, не залежно від тих на яких вона ґрунтується. Мова йде про здатність справедливості раціонально регулювати ті або інші відносини.

Справедливість протистоїть всьому довільному в правилах та їх застосуванні, усякій неупорядкованості дій по їх реалізації. Створення правових норм завжди повинне враховувати те що сприймається суб'єктами права, як справедливе й несправедливе. Справедливість будучи зафіксованою, за допомогою норм права, виступає в якості визначеного мірила порівняння дій людей, що захищається державою. За допомогою права все те, що було лише моральним, набуває чинності закону. Втілена в праві справедливість відбиває специфічно правову, якісну визначеність відповідних явищ і процесів. Таким чином, у справедливості, як би підсумується, ставлення суспільства до права. Право, як нормативно закріплена справедливість включає не тільки закони, але й систему врегульованих суспільних відносин. Тим самим охоплюється і широке соціологічне розуміння права. Від цінності конценції різниці права та закону береться її найбільш важлива, прогресивна ідея про те, що право характеризується своїм гуманістичним, демократичним змістом. У розумінні права, як нормативно закріпленої та реалізованої справедливості, справедливість визначає зміст права, її нормативне закріплення – необхідну форму права.

Справедливість не втрачає властивих їй якостей, навіть набуваючи юридичної специфіки. Виражена через право вимога справедливості виступає не тільки в якості моральної, але й правової вимоги. Якби вона перестала бути справедливою з погляду моралі, то й, будучи вираженою у праві, також не була б справедливою. Таким чином, виражена в праві справедливість є етико-юридичним феноменом.

Цінність реалізації принципу справедливості, а за допомогою цього у цілому права, виявляється в тому або іншому результаті правозастосування – у справедливому характері судового рішення, у примиренні конфліктуючих сторін і т. п., а тим самим у забезпеченні та підтримці миру, порядку, загального добра. Тому й не дивно, що в останній час термін «справедливість» все частіше вживається в законодавстві та в суспільстві.

У сучасному суспільстві справедливість розглядається як забезпечення інтересів і прав людини. Отже, можна зробити висновок, що соціальна справедливість представляє собою компроміс інтересів окремих людей, соціальних груп. Оскільки саме, знаходження компромісу й становить сутність управління суспільством у сучасних умовах. Тому можна сказати, що функції права, як засобу соціального компромісу в суспільстві повністю відповідають природі справедливості.

Список використаних джерел:

1. Токвіль А. Про демократію в Америці: Пер. з фр. – К.: Весесвіт, 1999. – с.197
2. Цвік М. В. Сучасне праворозуміння – методологічна основа правової науки.// Методологічні проблеми правової науки. Матеріали наукової конференції. Харків, 13-14 грудня 2002р. / Упорядники М. І. Панов, Ю.М. Грошевой, - Х.; Право, 2003 – с.90
3. Офіційний вісник України. – 2004. - №45. – с.2975.